

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	1.12.2003
Tekijä(t)	Anni Vähä-Erkkilä	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	121
Otsikko	Paperiton kirjanpito: ostolaskujen hallinnointiprosessin sähköistäminen		
Ohjaaja(t)	Professori Kari Lukka, KTM Erkki Vuorenmaa		

Tiivistelmä

Tutkielma on case-tutkimus ostolaskujen hallinnoinnin sähköistämisestä. Tutkielman tarkoitus on arvioida case-yrityksen mahdollisuuksia ja esteitä siirtyä sähköiseen ostolaskujen hallintaan. Tutkielmassa tarkastellaan, mitä vertailuyritysten kokemuksiin viitaten mahdollisessa tietojärjestelmän käyttöönotossa jouduttaisiin case-yrityksessä ottamaan huomioon sekä lopulta pohtia, kannattaisiko järjestelmä ylipäätään ottaa yrityksessä käyttöön. Tämän case-yrityksen arvioinnin pohjaksi selvitetään, millaisia hyötyjä ja haittoja kaksi suomalaista yritystä on kokenut sähköisen ostolaskujen hallinnoinnin tietojärjestelmän käyttöönoton myötä. Vertailuyritysten kohdalla siis tutkitaan, millaiset olivat niiden muutosprosessien mahdollisuudet ja koetut esteet, sekä miten muutosprosesseissa on onnistuttu.

Tämä työ on kvalitatiivinen tutkimus, ja tutkimusote on tässä tutkimuksessa toiminta-analyttinen. Tutkielman metodina on case-tutkimus. Aineistoa kerättiin teemahaastatteluilla kaikissa tutkimuksen kohteina olleissa yrityksissä ja lisäksi osallistuvaa havainnointia suoritettiin toisessa vertailuyrityksessä. Tutkimuksen case-yrityksenä toimi turkulainen makeisten valmistaja Leaf Oy. Vertailuyritykset olivat puolestaan teollisuusyrityksiä, joiden liikevaihto oli 100-300 miljoonaa euroa. Näissä oli otettu sähköinen ostolaskujen hallinnointijärjestelmä käyttöön muutamia vuosia sitten – toisessa BasWaren e-Flow-järjestelmä ja toisessa Novo Groupin Rondo-järjestelmä.

Tutkimuksen tuloksina todettiin, että sähköisen ostolaskujen hallinnoinnin järjestelmän maksimaalinen hyödyntäminen oli vertailuyrityksissä ongelmallista, mikä johtuu suurelta osin järjestelmän laajasta käyttäjäkunnasta, käyttäjien ajanpuutteesta, järjestelmän teknisistä ongelmista, yrityksen muista tietojärjestelmistä ja käyttäjien tyytymättömyydestä. Järjestelmän käyttöaste vaikuttaa ostolaskujen hallinnoinnin tehostumiseen, vaikka positiivisiin lopputuloksiin päästään myös, mikäli koko muutosprosessin taustalla on taloushallinnon perusrutiinien arvostusta, muutoshalukasta henkilöstöä ja järjestelmän merkittävät tekniset ongelmat voitetaan ajoissa. Taloudellisten hyötyjen realisoitumista vertailuyrityksissä ei ole toistaiseksi voitu todentaa. Case-yrityksessä sähköiseen ostolaskujen hallintaan siirtyminen olisi perusteltua ainoastaan tietoteknisessä kehityksessä mukana pysymisen, imagosyiden, taloushallinnon toimintojen modernisoinnin sekä sähköisen arkistoinnin mahdollisuuden kannalta. Toisaalta jos taloudellisia hyötyjä painotetaan, ei sähköiseen ostolaskujen hallintaan siirtyminen vaikuta case-yrityksessä kannattavalta tässä vaiheessa verkkolaskutuksen yleisyyttä.

Asiasanat	paperiton kirjanpito, ostolaskut
Muita tietoja	